

Ärendenummer
TRV 2023/118206
Motpartens ärendenummer
KN2023/04268

Dokumentdatum
2023-11-28

Konfidentialitetsnivå
2 Intern

Mottagare
Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
103 33 Stockholm

Kopia till
Sebastian Axelsson
Diariet
GD-sekreterare
Webb-och projektstöd

Remissvar av nytt statligt stöd vid köp av nya lätta ellastbilar och andra ändringar i förordningen om statligt stöd till vissa miljöfordon

Trafikverket har tagit del av regeringens förslag om nytt statligt stöd vid köp av nya lätta ellastbilar och andra ändringar i förordningen om statligt stöd till vissa miljöfordon. Trafikverket tillstyrker förslaget då det är viktigt att påskynda elektrifieringen för att växthusgasutsläppen inom transportsektorn ska kunna minska. Utöver positiva klimateffekter bidrar eldrivna lastbilar och arbetsmaskiner även till minskade luftföroreningar i form av exempelvis kväveoxider och avgaspartikelutsläpp. Trafikverket har dock vissa detaljerade synpunkter enligt nedan.

I Trafikanalys underlag till klimathandlingsplanen föreslogs att Energimyndigheten ges i uppdrag att utreda om en ökning av dagens stödnivå i linje med flera andra EU-länder skulle vara motiverat för att ytterligare öka takten i omställningen. Trafikverket noterar att det nu presenterade förslaget har kvar begränsningen på maximalt 20% av inköpskostnaden men har differentierat stödet relaterat till den stödberättigade kostnaden baserat på företagets storlek i linje med statsstödsreglerna. Trafikverkets beräkningar indikerar att stödet till tunga ellastbilar sannolikt kommer att begränsas av kravet på maximalt 20% av lastbilens inköpskostnad trots föreslagen förändring, framförallt för mindre företag, vilket innebär att den föreslagna differentieringen inte kommer resultera i en påskyndad elektrifiering jämfört med dagens stödnivå. Trafikverket bedömer därför att Trafikanalys förslag, att se över begränsningen på maximalt 20% av lastbilens inköpskostnad, fortfarande är relevant att utreda vidare.

Konsekvensbeskrivningen är i stora drag begränsad till effekter på investeringsstödet till lätta ellastbilar. Hur förändrade stöd för tunga ellastbilar, miljölastbilar och miljöarbetsmaskiner påverkar miljön saknas

Ärendenummer
TRV 2023/118206
Motpartens ärendenummer
KN2023/04268

Dokumentdatum
2023-11-28

helt. För lätta ellastbilar anges att utsläppen av växthusgaser beräknas minska med upp till 100 000 ton koldioxidekvivalenter till 2030. Det är oklart huruvida detta gäller de ackumulerade utsläppen fram till och med 2030 eller utsläppen just för året 2030. Det är även otydligt hur denna utsläppsminskning är beräknad, exempelvis framgår inte hur många ytterligare lätta ellastbilar som stödet väntas leda till jämfört med om inget stöd hade införts.

Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att utforma en försöksverksamhet för att möjliggöra godstransporter med lastbilar som har en totalvikt som understiger 4 250 kg för den som har körkort med behörighet B. Hur möjligheten att köra tunga lastbilar (N2) på körkort med behörighet B påverkar marknaden för lätta lastbilar och därmed det föreslagna stödet framgår inte. Försöksverksamheten skulle kunna resultera i en minskad efterfrågan av lätta ellastbilar (N1) och en ökad efterfrågan på tunga ellastbilar (N2).

Ledtiden fram till 15 januari 2025 betraktas som kort, vilket kan påverka möjligheten att hantera redan inkomna ansökningar enligt befintligt stödsystem. Det övergångsförfarande som finns beskrivet omfattar enbart stöd som har beviljats före ikraftträdandet, inte de ansökningar som inkommit men ännu inte beviljats.

Definitionerna av både lätt och tung ellastbil är tydliga med ett undantag. För tung ellastbil pekar definitionen på artikel 2.102g c i förordning (EU) nr 651/2014 vilken inte använder begreppet ellastbil utan ”utsläppsfritt tungt fordon”. Detta resulterar i att två olika begrepp har samma definition vilket riskerar att leda till missuppfattningar kring omfattningen av förordningen.

Vidare hänvisar artikel 2.102g c i förordning (EU) nr 651/2014 till definitionen av alternativa bränslen i direktiv 2014/94/EU. Genom kravet på att en förbränningsmotor måste släppa ut mindre än 1 g CO₂/kWh är det enbart drivmedel fria från kol som kan leva upp till kravet, det vill säga el väte samt eventuellt ammoniak. Genom förordning (EU) 2023/1804, som kommer ersätta direktiv 2014/94/EU i 13 april 2024, tillkommer även ammoniak som ett möjligt drivmedel. Sannolikt borde detta kunna beskrivas på ett enklare sätt i förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon, exempelvis genom en hänvisning till artikel 3.11 i förordning (EU) 2019/1242.

Definitionen av miljölastbil hänvisar till artikel 2.102f b i förordning (EU) nr 651/2014 vilken har två olika definitioner beroende på om lastbilen omfattas

Ärendenummer
TRV 2023/118206
Motpartens ärendenummer
KN2023/04268

Dokumentdatum
2023-11-28

av förordning (EU) 2019/1242 eller ej. För tunga fordon som inte omfattas av förordning (EU) 2019/1242 finns ett krav på att dessa fordon ska använda alternativa drivmedel. Det är oklart hur tankningsbeteendet under fordonet användning ska bedömas vid tillfället för utbetalning av stöd. Direktiv 2009/33/EU handlar om krav på upphandlande myndigheter vilka har mycket större möjligheter att både ställa krav på användningen samt genomföra uppföljning.

Definitionen av rent fordon i artikel 2.102f b i förordning (EU) nr 651/2014 gäller till och med den 31 december 2025. Det är otydligt hur detta påverkar tolkningen av rent fordon i förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon efter detta datum.

För miljöarbetsmaskin får inte stöd betalas ut för arbetsmaskiner som möjliggör användningen av fossila drivmedel utöver vätgas eller vätgasbaserade drivmedel, så kallade elektrobränslen. För arbetsmaskiner som kan använda vätgas eller vätgasbaserade elektrobränslen får dock stöd enbart betalas ut för förnybar vätgas eller andra förnybara energikällor än biomassa. För elbaserad vätgas finns vissa specifika krav även om det inte är förnybar vätgas. Artikel 36 i förordning (EU) nr 651/2014 anger att detta ska vara uppfyllt under investeringens hela livstid. Det är oklart hur drivmedelsanvändningen under arbetsmaskinens hela livslängd ska bedömas vid tillfället för utbetalning av stöd.

De föreslagna definitionerna, framförallt för miljölastbil och miljöarbetsmaskin, riskerar att bli komplexa och administrativt betungande i förhållande till nyttan. Med tanke på att de i princip enbart kommer att tillåta ett fåtal bör kraven kunna göras tydligare och enklare.

I förordningstexten används både ”lätta och tunga ellastbilar” och ”lätta ellastbilar och tunga ellastbilar”. Att använda samma princip inom samtliga paragrafer underlätta förståelsen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit senior sakkunnig Magnus Lindgren enhet Miljö. Samråd har skett med måldirektör Sven Hunhammar, sakkunnig Helen Lindblom vid enhet Miljö, utredningsledare Markus Selin vid enhet Miljö och nationell planerare Åsa Edlund vid enhet Avtal och finansiering. I den slutliga handläggningen har tillförordnad chef verksamhetsområde Planering Tommy Jonsson, avdelningschef Marie Hagberg Backlund vid avdelning Transportkvalitet och enhetschef Malin Kotake vid enhet Miljö deltagit.

Ärendenummer
TRV 2023/118206
Motpartens ärendenummer
KN2023/04268

Dokumentdatum
2023-11-28

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Magnus Lindgren

Senior sakkunnig

magnus.lindgren@trafikverket.se

Direkt: 010-123 58 12

Mobil: 070-361 50 26

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge

Besöksadress: Röda vägen 1

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2023/118206, Motpartens ärendenummer KN2023/04268, Dokumentdatum 2023-11-28, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.2 Intern

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.